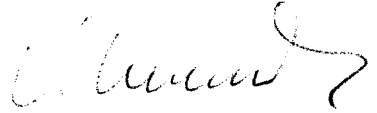

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman Soylu** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
05.01.2022

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Anayasanın 68 inci maddesi Siyasi partiler demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır” dedikten sonra, “Partilerin önceden izin almadan kurulacaklarını, Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyet göstereceklerini” belirtmektedir. Yani Anayasanın 68 inci maddesi, siyasi parti kurulması için önceden izin alma şartını aramamaktadır. Siyasi Partiler Kanunu’nun 8’inci maddesi de, “Siyasi partiler belirtilen bildiri ve belgelerin İçişleri Bakanlığı’na verilmesiyle tüzel kişilik kazanırlar” demektir. Buradaki kritik nokta, “Bildiri ve belgeler alındığı anda, İçişleri Bakanlığı’nca bir alındı belgesi verilir” ibaresinde yer almakta olup Bakanlığın bu belgeyi üç gün içinde Cumhuriyet Başsavcılığı ile Anayasa Mahkemesi’ne göndermesi gerekmektedir. Parti kurulması için prosedür yasal olarak bu şekilde olduğu halde Yeşiller Partisi, parti kurulması için tüm gerekli formaliteleri yerine getirmesine karşın, kurulmasındaki tamamlayıcı unsur olan “alındı belgesi” İçişleri Bakanlığı tarafından verilmediğinden yasal olarak kuruluş işlemleri tamamlanmamaktadır. 21 Eylül 2020 tarihinde Yeşiller Partisi tarafından ilk başvuru yapılmış, bazı evrak eksiklikleri konusunda bakanlıkça yapılan bilgilendirmenin ardından bahse konu belgeler 13 Ekim 2020’de sunulmuş ve yasal prosedür tamamlanmıştır. Ancak Bakanlığınızca “alındı belgesi” parti yönetimine verilmemiş, parti kurucularının bilgi edinme istemleri de yanıtsız bırakılmıştır. Bu durum karşısında Parti kurucuları 23 Mart 2021 tarihinde Ankara 8’inci İdare Mahkemesi’nde dava açmış; mahkeme, 31 Mart 2021 tarihinde “yetkisizlik” kararı verip dosyanın hukuk mahkemelerince görülmesi gerektiğini belirtmiştir. Dosya bunun üzerine istinafa götürülmüş, parti kurucuları

karara Bölge İdare Mahkemesi'nde itiraz etmiştir. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10'uncu İdari Dava Dairesi, 20 Ekim 2021 tarihinde oybirliğiyle aldığı kararla Yeşiller Partisi'nin itirazını kabul etmiş, 8'inci İdare Mahkemesi'nin yetkisizlik kararını kaldırmıştır. Bunun üzerine dava dosyası yetkisizlik kararı veren idare mahkemesine iade edilmiştir. İşbu karara göre Yeşiller Partisinin kurulması için bir engel bulunmamaktadır.

Bu bağlamda,

- 1- Yeşiller Partisi'nin kuruluş işlemleri tamamlandığı halde neden alındı belgesi verilmemiş ve bu belge gerekli kurumlara gönderilmemiştir?
- 2- Yeşiller Partisinin kurulması için gerekli olan alındı belgesinin verilmemesinin yasal gerekçesi var mıdır?
- 3- Siyasi parti kurulması, anayasaya göre önceden izin gerektirmediği halde Yeşiller Partisi için neden farklı bir uygulama geliştirilmiştir? Parti kurulmasının önünde yaratılan fiili durumun sebebi nedir?
- 4- Yeşiller Partisinin Bakanlığınıza başvuru yaptığı 21 Eylül 2020 tarihinden bu yana Türkiye'de kaç siyasi parti kurulmuştur?
- 5- Bakanlığınıza siyasi parti kurulması için son iki yıl içerisinde kaç başvuru yapılmış ve kaç başvuru reddedilmiştir? Red gerekçeleri nelerdir?
- 6- Anayasanın 68 inci maddesi siyasi parti kurulması önünde engel koymamışken, Bakanlığınızın alındı belgesini vermemesi anayasaya aykırılık teşkil etmiyor mu?
- 7- Yeşiller Partisi kurucuları idari yargı yoluna başvurmuş olup verilen karar uyarınca alındı belgesinin verilmesi sağlanacak mıdır? Bahse konu alındı belgesi Cumhuriyet Başsavcılığı ile Anayasa Mahkemesi'ne ne zaman gönderilecektir?